

Overactieve blaas

U bent patiënt bij de afdeling Urologie van Amsterdam UMC, locatie VUmc. Amsterdam UMC is een universitair medisch centrum waar medisch specialisten worden opgeleid. Zij doen zelfstandig spreekuren en assisteren bij operaties. Daarom kan het gebeuren dat u een afspraak heeft bij uw uroloog en een andere dokter aantreft. Dit is een arts in opleiding tot specialist (AIOS). Hij of zij werkt zelfstandig, maar altijd onder verantwoordelijkheid van uw uroloog. Spreekt u liever uw eigen uroloog, geef dit dan aan als u een afspraak maakt. Wij proberen met uw wens rekening te houden.

Overactieve blaas

U heeft plasklachten. U heeft vaak aandrang om te plassen en gaat dan naar het toilet. Soms heeft u moeite uw plas op te houden als u aandrang krijgt. U verliest dan ongewild urine. Er kan sprake zijn van een overactieve blaas. Er is geen aanwijsbare oorzaak voor de overactieve blaas. Het is meestal onschuldig, maar wel heel lastig in het dagelijks functioneren. Een overactieve blaas komt vaker voor bij vrouwen dan bij mannen.

Onderzoek

Om de diagnose te kunnen stellen is nader onderzoek nodig. De arts zal u allereerst vragen een plasdagboek bij te houden. Hiervoor krijgt u een plaslijst mee waarop u gedurende twee of drie dagen een aantal gegevens over drinken en plassen bijhoudt. Daarnaast zal de arts u vragen urine in te leveren om vast te stellen of er sprake is van blaasontsteking. Zo nodig zal bij u een urodynamisch onderzoek plaatsvinden. Als dit het geval is, ontvangt u daarover een aparte folder.

Behandeling

Er zijn verschillende mogelijkheden om de overactieve blaas te behandelen. De behandeling die uw arts u voorschrijft is hieronder aangekruist.

Fysiotherapie

Een eerste stap om de overactieve blaas aan te pakken is vaak het verstevigen van de bekkenbodemspieren en het trainen van de blaas. Hiervoor verwijst uw arts u door naar een (bekken)fysiotherapeut voor kracht- en coördinatie training.

□ **Medicijnen**

Er zijn medicijnen om de blaas af te remmen. U kunt kiezen uit tabletten of pleisters. Voor beide geldt dat de gunstige werking pas na enkele weken merkbaar wordt. Het is dus erg belangrijk om minstens zes weken door te gaan met de tabletten of pleisters voordat u vooruitgang kunt merken.

De tabletten worden dagelijks ingenomen. Veel voorkomende bijwerkingen van de tabletten zijn:

- een droge mond;
- obstipatie (verstopping);
- wazig zien.

Bij een pleister komen deze bijwerkingen in mindere mate voor, maar er kleven andere nadelen aan. De pleister kan op de huid een allergische reactie veroorzaken. Belangrijk: deze medicijnen zijn niet geschikt voor patiënten met een verhoogde oogboldruk (glaucoom). Als u bekend bent met glaucoom, vertelt u dit dan aan uw arts.

□ **Botulinetoxine A (zie informatie in de aparte folder)**

Als eerdergenoemde behandelingen niet het gewenste effect hebben, bestaat de mogelijkheid voor een behandeling met botulinetoxine A.

Prognose

Heel vaak verbeteren de klachten van een overactieve blaas na verloop van tijd vanzelf. Met fysiotherapie worden ook goede resultaten bereikt. Bij ongeveer de helft (1 op de 2) patiënten verdwijnen de klachten. De behandeling met medicijnen werkt op zich goed, maar het blijkt voor patiënten lastig om de therapie vol te houden.

Veelgestelde vragen

- Wanneer is sprake van veel plassen?
Als iemand overdag meer dan zeven keer plast en/of 's nachts meer dan één keer.
- Als ik medicijnen ga gebruiken, hoe lang moet ik die slikken?
Medicijnen moet u uw leven lang blijven slikken. U kunt tussentijds wel stoppen om te controleren of de klachten vanzelf minder zijn geworden. Als u stopt met de medicijnen, is het effect van de medicijnen ook weg.
- Wat is de oorzaak van een overactieve blaas en wie krijgen het?
De oorzaak is in de meeste gevallen niet bekend. Wel weten we dat het niet gevaarlijk is. Het ontstaat in de loop van het leven bij één op de zes vrouwen. Als u een blaasontsteking heeft gehad of last heeft van spanningen, kan dat invloed hebben op het ontstaan van een overactieve blaas.

Heeft u nog vragen?

U kunt via Mijn Dossier uw afspraken inzien en wijzigen, uw uitslagen inzien of een vraag stellen aan uw zorgverlener. Heeft u na vijf werkdagen nog geen reactie ontvangen, heeft u een dringende vraag of wilt u liever iemand telefonisch spreken? Belt u dan de polikliniek Urologie.

- **Voor medisch inhoudelijke vragen aan de verpleegkundige belt u (020) 444 1103, optie 1.**
Om u beter van dienst te zijn krijgt u een terugbelverzoek tijdens het telefonisch spreekuur, deze is geopend op werkdagen tussen half 9 en half 10 in de ochtend en van 1 tot 2 uur in de middag. Kan uw vraag niet wachten tot het eerstvolgende telefonisch spreekuur, kiest u dan voor de optie spoed.

- **Voor vragen over uw afspraak belt u (020) 444 1103, optie 2.**
Wij zijn geopend op werkdagen van 9 uur in de ochtend tot 4 uur in de middag.
- **Voor spoedeisende zaken buiten kantooruren belt u het algemene nummer van het ziekenhuis, (020) 444 4444, en vraagt u naar de dienstdoende uroloog.**

Daarnaast kunt u voor informatie terecht op onze website: www.vumc.nl/urologie

Tot slot

Deze folder bevat algemene informatie. Het is bedoeld als extra informatie naast het gesprek met uw behandelend arts.